

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**De contritionis veritate aureum opus Fratris Joa[n]nis
Viualdi de Monte regali. ordinis fratrum predicatoru[m]
sacre pagine professoris**

Vivaldus, Joannes Ludovicus

[Augsburg], 1518

VD16 V 1772

Discussio vel examinatio de p[...]ctis est p[ri]ncipiu[m] [con]tritionis [et]
debet fieri diligent[ur] q[...]. ad o[mn]ia p[...]ctor[um] genera.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30734

Et qz i corde hois tāta isatlabilitas iuenit vt nlla re pente possit repleri: ex h
 dat itelligi qz p receptioe dei creatū ē q solo sociat z pterat: iuxta illd Daud.
 Satiabor cu apparuerit gloria tua. Nota h diligent qz ille q hz cor sic disposituz
 ad seclaria dsideria z tā iordiate afficit mdo seu ad pmanēdū i vtra pntē seclie:
 qsi veller pperuari i eo si possit: nihil curās d supna felicitate: tal ē ptime i pec
 cato mortali z vt plurimū siles i mltis pccis sūt implicati. Et sic itelligit illd Ja
 co. liij. c. Qui voluerit eē amīc^o hui^o seclī inimic^o dei pstituet. z illd Joā. ij. ca.
 Qui dillgit mūdū nō ē charitas pīs i eo. Hinc Aug. i li. q dī manuale: de ver
 bo dei ita inqt. Aia q te nō qrit nec dillgit: mōm dillgit: z pcis fut: z vicis sū
 lecta ē: nūqz qera: nūqz secura est. hec Aug. Itē i li. d. xij. abusionū qdib. idē
 ait. Dūdi ei amor z dei pī i vno corde cohabitare nō pnt quēadmodū oculi ce
 lū pī z terrā neqz respiciūt. hec Aug. Si vō aliqs affectat i mdo pmanere: vt
 pīr alijs: vlt vt tpe pūtibz pficiat siue vt de pccis magis satisfactat: aut qdā ap
 petitu sensuali vlt nālī (de q loquit Boet^o i. ij. li. de sol. p. sa. xj. dices. Qē nā
 qz aīal rueri salutē laborat) h nō ē pccm. Si vō eēt i hoie aliqntulū iordinat^o af
 fect^o ad vītā pntē pccm veniale eēt. Vlt igit ex oibz pccis qllit discussio vlt ex
 aminatio pccōz debet fieri ardent ex toto corde vere dilectionis.

Discussio vel examinatio de pccis est pncipiū pccitōis z
 debet fieri diligent q ad oīa pccōz genera.

Secūdo ista discussio de pccis q vt dixim^o est pncipiū pccitōis dz fieri
 diligent q ad oīa gna z species pccōz mortaliū. Un s Tho. i. liij. li. sniaz
 di. xvij. vbi mouet dubiū. Vtrū requat pccitō de singul pccis mortaliū
 bus: ita inqt. Dico pncipiū pccitōis: cogitatioē q qz recogitat de pccō z vo
 les: z si nō dolore pccitōis saltē dolore attritōis. Et iō oportet qntū ad pnci
 piū pccitōis q sit cogitatio de singul pccis q qz i memoria habz. Hec Tho.
 Itē i. liij. pre. q. lxxxij. art. ij. Idē doctor dī sic. Exigit aut ad remissionē pccī
 mortalis: vt hō actualit pccm mortale cōmissuz derefct qntū in spō est: vt. s. di
 ligentā adhibeat ad rememorandū singula pccā mortalia vt singula derefct.
 Hec Tho. Similē sniam habes ab eodē. i. liij. li. q gētilis. ca. clviij. quā breuit
 tatis cā relinq. Cū igit oporteat diligent rememorare singula pccā mortalia:
 si ad verā pccitōē volum^o puenire iuxta illū tāti doctor. Ideo scire optet
 q rra sunt gna: vlt vt correctius loqmur tres grad^o pccōz ad qz cetera oīa re
 ducunt: scz cordis oris z opis: vt idē Tho. hz i. j. q. lxxij. ar. vij. Hiero. quoqz
 in cogitatioē: aut smone: aut ope peccam^o. Idē habet Lactanti^o in. vj. li. di
 ufnaz istitutiōnū. c. xij. vbi ait. Nemo esse sine delicto pōt qdū indumēto car
 nis onerat^o est. Cui^o i firmitas triplici mō subiacet dnto pccī: fact^o: dicit^o: cogi
 tatiōibz. Per hos em gradus ad summū culmē iusticia pcedit. Hec Lactan.

Nota de
 tribz gra
 dibz pec
 catorum.

Primus g gradus pccōz cōsistit in corde: z ideo rememorāda sunt pccā cor
 dis: qz sola cogitatio ad actus qui de se sunt pccā mortalia: cū deliberatione ra
 tionis est: pccm mortale vt dicūt doctores catholici. Hinc Hiero. ad Rusticiū
 monachū in ep̄la q incipit. Nihil chītano felicitus: dicit sic. Quis glīat castū
 se hīe cor: Aītra nō sunt mūda in p̄spectu dñi qto magis hoies qru vīta tenta
 tio est. Ne nobis q qritens pccissim^o totiens fornicamur. Hec Hiero. Pro
 pterea discute diligētius cogitatioēs supbas: arrogātes: cupidās: simoniacas
 turpes: immūdas: odia: indignatioēs: rancozes: suspitōēs: iudicia temeraria
 turbatioēs: machinationes: duplicitates: simulatioēs: vartos ac vagos mētis
 discursus ad quor z ad qnta secularia desideria cor tuū lapsuz est qz oīs culpa
 mortalis originē sumit a corde tanqz a fundamēto. Unde Iud. i. ij. li. de sum
 mo bono. c. xxv. ita inqt. Magna obseruātia circa cordis custodiā est adhibē
 da: qz aut bone aut male rei sibi p̄sistit origo. Nā sic scriptū est. Ex corde exeūt.

Primus
 gradus pec
 catorum.

De peccato locutionis

cogitationes male. Ideoq; si pri^o prave cogitationi resistim^o in lapsu op^{is} noⁿ currim^o. Hec I^ust^o. Et Hiero. ad demetriā p^{ro}ginē ait. Ille maxie optet obf^uuare pctm vbi nasci solet. Statimq; ad primā tētatōis facē z malū aūq; cre scat restringere dū adhuc est in cogitatioe. Hec Hiero. Et ideo cogitatio nes male siue de ope illicito in qb; hō p^{ro}cipit se inclinari ad pficiendū cogita tū si oportunitatē haberet sunt diligent^{er} examināde ac detestāde. Uⁿ Hiero. ad Demetriā ita inq^ur. In illa rē cogitatione peccatū est: q̄ suggestioni cōsen sum mentis dedit: q̄ malū suū blande fouer: q̄ in factū gestit irrupere. Hul^o co gitatio est si ex aliq̄ impedita casu nō impleat volūtātē. Abblomīn^o actione criminis cōdemnat a d^{omi}no: vt illud in euāgelio legim^o. Qui viderit mulierem ad p^{ro}cupiscendū. Hec Hiero. Quapropter mag^{is} studio supflue cogitationis am putāde sunt teste Greg. Sz tū amputari fundit^o nequaq; possunt. Semp em caro supflua generat q̄ semp spūs ferro sollicitudis rescindat. Hic I^ust^o. i. ij. li bro de summo bono. ca. xxiij. dr sic. Cogitatio nāq; prava delectationē parit: delectatio cōsensationē: cōsensio actionē: actio p^{ro}suetudinē: p^{ro}suetudo necessitatē. Sicq; his vincul^{is} hō implicat^o qdā catena victoꝝ tenet astrict^o. Ita vt ab ea euelli nequaq; valeat nisi diuina grā manū tacētis apprehēdat. Hec I^ust^o. Et itez in eodē li. c. xxv. ita inq^ur. Sicut vipera a filiis in vtero possit lacerata per mī: ita nos cogitationes nre intra nos enurrite occidūt: z p^{ro}cepto interi^o vīpeo veneno cōsumūt aiāq; nostrā crudeli vulnere p^{ro}mut. Hec I^ust^o. Et sic p^{ro}z de primo gradu peccatoꝝ.

De secundo gradu peccatoꝝ q̄ p^{ro}stitt in locutione.

Secūdo
grad^o pec
catoꝝum

Pctā lū
gue gūā
tur mlti
pliciter.

Periurū
tenersecū
dū locum
post ido
latrām.

Unde pctā locutiois discursēda sunt: qz q̄uis tenet memby sit lingua tamē vix teneri pōt: vt inq^ur Bern. Substātia qdē infirmū atq; exiguū est: sed vsu magnā z validū. Lingua i venis tenuis est: sed lata. id apris simū euacuādis sordib; instrumētū. Pctā igit locutiois maxie ex affectu z in tentione loq̄ntis sūt p^{ro}siderāda: vt hz scūs Tho. i. ij. q. lxxij. ar. ij. Brauant etiam pctā lingue multipl^{er}: scz frequētia: dolo: deliberatioe: cōditioe loq̄ntis: cō ditioe audietū: z cōditioe eoz q̄ q̄s fmo dirigit. Interroga igit teipm ac dē ligētius discute. Si blasphemasti vel abnegasti deū vl scōs z q̄tēs. Quia si hō p^{ro}umpit in p^{ro}ba blasphemie p^{ro}siderādo significata p^{ro}boꝝ semp peccat mor talit. Est q̄ppe tāte gūrat^o blasphemia vt oē pctm blasphemie cōparatū leu^o sit: vt dr glosa sup Esa. xviij. c. Et est gū^o pctm homicidio: vt dicit Tho. i. ij. q. xij. ar. ij. Si vō aliq̄s ex aliq̄ passioe subito p^{ro}upit i p^{ro}ba blasphemie: quoz scationē nō p^{ro}siderat tūc dr pctm veniale. Et p^{ro}ie nō hz rōnē blasphemie: qz p^{ro} mi mor^o deliberationē rōnis p^{ro}cedūt: vt dr s. Tho. vbi s. ar. ij. Dat ḡ tal regla ad iudicādū pctā fm Tho. q̄ passio pueniēs iudiciū rōnis dimiuit pctm: seqns vō auget. Deinde cogita si falsuz iurasti z q̄tēs qz p^{ro}iurū inf maxia pctā cō putat. Et est sp pctm mortale q̄uis ex loco vl ex leuitate vl lapsu lingue fiat si p^{ro}pedit q̄ iurat. Et est gū^o pctm homicidio: imo tenet scdm locū peoz post ido latrām. Et qz in cā cuiuslibet pcti defert iuramētū manifeste offēdit q̄ p^{ro}iurū p maxio pctō hūi dz. Nec imerito qz p^{ro}iurare nomē dei videt qdā diuini nois de negatio. Hec oia scūs Thomas in. j. q̄dlibet. ar. xvij. Hinc Marc^o tull^o in ij. li. de officijs q̄st in fine libri dr sic. Nō em vllū vinculū ad restringēdā fidez iureiurādo maiores nri arti^o esse voluerūt. Frez cogita si iurasti sine cā rōna bilī. Si p^{ro} deū: si p^{ro} p^{ro}ginē Mariā: aut p^{ro} scōs vel scās: si p^{ro} modū opprobrioz nomīnādo mēbra dei vl scōz vt solēt scurre: ganeones ac pessimi pctōes. q̄ sic in sensu leues sunt. ita in loq̄la p^{ro}cipites teste Grego. Si p^{ro} sacra dei euāgelia: si per fidē ch^{ri}: vel p^{ro} corpus: aut per sanguinē eius: aut p^{ro} crucē: si p^{ro} animā tuā: si p^{ro} sacramēta vel sacramētalīa: si p^{ro} creaturas: aut p^{ro} alios diuersos ac multipl^{es} ces modos. Quotiens ergo peccatoꝝ per tales modos iurando aduertit se fal sum dicere semp peccat mortalit vt dicunt doctores catholici. Et sic Aug^o.